

LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTAS

Breslaujos g. 3, LT-44403 Kaunas
Tel. (8 37) 351403 • Faksas (8 37) 351271

HIDROLOGIJOS LABORATORIJA

Uždokumentuoti

Telefonas: (8 37) 351403

Faksas: (8 37) 351271

E-paštas: hyl@lei.lt

WWW: lei.lt

INFORMACIJA APIE NEVĖŽIO INTAKO ŠERKŠNIO BASEINO HIDROGRAFINĮ TINKLĄ

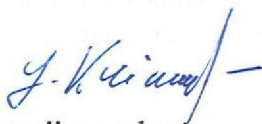
(Ataskaita)

Užsakovas: VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centras

2013 m.

© LEI, 2013. Visos teisės saugomos.

<i>Ataskaitos pavadinimas:</i> Informacija apie Nevėžio intako Šerkšnio baseino hidrografinį tinklą		<i>Išleidimo data</i> 2013-03-08
<i>Autoriai:</i> m.d. D. Meilutytė-Barauskienė, j.m.d. A. Jurgelėnaitė, j.m.d. A. Tomkevičienė	<i>Vadovas:</i> prof. B. Gailiusis 	<i>Psl.sk./Priedų psl.sk.</i> 10/0
<i>Užsakovas:</i> VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centras	<i>Užsakymo data</i> 2013-03-01	<i>Ataskaitos identifikatorius:</i> S/33-1402.13.13:01
<i>Sutarties pavadinimas</i> Hidrografinė informacija apie Nevėžio intako Šerkšnio baseiną reikalinga sklypo, skirto atliekoms tvarkyti, charakteristikai.		<i>Sutarties Nr.</i> S/33-1402.13.13:01
<i>Reikšminiai žodžiai:</i> Hidrografija, Šerkšnio baseinas		
<i>Ataskaita perduota:</i> Užsakovui – 5 egz., LEI archyvui – 1 egz.	<i>Elektroninis variantas saugomas:</i> D:Dokumentai/Atask/Nevėž.intak.2013.doc.	
Hidrologijos laboratorija Lietuvos energetikos institutas Breslaujos g. 3 LT-44403, Kaunas	Telefonas: (37) 401961 Faksas: (37) 351271 E-paštas: hydro@mail.lei.lt WWW: http://www.lei.lt	

Patikrinta:
Hidrologijos laboratorijos vadovė

J. Kriauciūnienė

Patvirtinta:
Lietuvos energetikos
instituto direktoriaus pavaduotojas

Ivadas

Teritorijos hidrografinis tinklas (paviršinio vandens telkiniai – upės, ežerai, tvenkiniai, kanalai, grioviai) saugomas nustatant apsaugos zonas ir apsaugos juostas. Šių apsaugos zonų ir apsaugos juostų plotis reglamentuotas 2007-02-14 d. Aplinkos ministro įsakyme Nr. D1-98 patvirtintu paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašu (Žin., 2007, Nr. 23-892).

Darbo tikslas – pateikti informaciją Nevėžio baseino Šerkšnio upės intako Neseckės hidrografines charakteristikas dėl numatomo šio intako baseino ribose esančio sklypo panaudojimo atliekoms šalinti.

Sklypo vieta nurodyta prie Darbo užduoties (pridedama) pateiktame žemėlapyje (1 pav.). Tai kelio Zabieliškis–Šilainėliai kitoje pusėje priešais Zabieliškio sąvartyną esantis 17,4325 ha ploto žemės sklypas (kadastrinis Nr. 5350/0016:511, unikalus Nr. 4400-2307-8566).

Atliktas tyrimas parodė, kad Neseckės natūrali upės vaga yra nuo žiočių (0 km) iki 2,5 km. Aukščiau esantis griovys (nuo 2,5 km iki 5,3 km nuo žiočių) yra melioracijos metu iškastas magistralinis griovys.

Šerkšnio baseino hidrografinė charakteristika

Plėtojant žemės ūkio melioraciją, paviršinio vandens telkinių (mažų upių, kanalų, griovių) padėtis bei jų baseinų ribos keičiasi. 1959 m. duomenimis [1], kurie buvo parengti pagal 1949-50 metų topografinius žemėlapius, Nevėžio intako Šerkšnio intakas Neseckė turėjo 2,5 km ilgio natūralią vagą ir 2,5 km² baseiną. Šios upės ištakos buvo į rytus nuo Zabieliškių kaimo (2 pav.).

Intensyvios žemės ūkio melioracijos metu (apie 1965 metus) į Neseckės upelio aukštupį buvo nukreiptas nuotėkis iš nusausinto didelio žemės ploto, anksčiau priklausiusio kitų upių baseinams. Tokiu būdu, 1979 metais [2] buvo užfiksuotas Neseckės upės baseino prieaugis (1 lent.) net 9,3 km², o iškasti magistraliniai sausinimo grioviai (atkarpa nuo 2,5 iki 5,3 km nuo Neseckės žiočių) tapo Neseckės upės aukštupiu (3 pav.). Šių sausinimo griovių vaizdas labai aiškiai pavaizduotas 1970 metų laidos topografiniame žemėlapyje (2 pav.) [4], pagal kurį Lietuvos energetikos institute sudaryta Nevėžio intako Šerkšnio hidrografinė schema (3 pav.).

Dėl šių priežasčių Šerkšnio intako Neseckės ruožas nuo žiočių iki 2,5 km yra natūrali upės vaga, o atkarpa nuo 2,5 km iki 5,3 km nuo žiočių – melioracijos griovys. 1 lentelėje pateikti Šerkšnio upės baseino hidrografinio tinklo (upės ilgio bei baseino ploto) pokyčiai po melioracijos.

Tuo tarpu gretimų Nevėžio baseino upių baseino plotai sumažėjo. Po melioracijos Barupės baseino plotas sumažėjo 1,3 km², Obelies intako Lankesos upės plotas sumažėjo 3,5 km².

Tokį Šerkšnės baseino Neseckės upės hidrografinį vertinimą patvirtina Respublikinio vandens ūkio projektavimo instituto Lietuvos upių hidrografinė schema M 1:300 000 [6], sudaryta 1959 metais ir pagal kurią Neseckės upelis buvo vos 2,5 km ilgio.

Sutarties Nr. 33-1402.13.13
1 priedas

TVIRTINU:

VšĮ Kauno regiono atliekų
tvarkymo centro
direktorius K. Balčiūnas

2013 m. ... mėn. ... d.

DARBO UŽDUOTIS

Darbo pavadinimas: Informacija apie Nevėžio intako Šerkšnio baseino hidrografinį tinklą

Darbo užsakovas: VšĮ Kauno regiono atliekų tvarkymo centras

Vykdytojas: Lietuvos energetikos institutas

Sklypo vieta: Nevėžio intako Šerkšnio baseinas

Sklypo naudojimo būdas: Atliekų saugojimo, rūšiavimo ir utilizavimo teritorijos

Informacijos apimtis: Nevėžio intako Šerkšnio baseino hidrografinė schema nurodant upių ir griovių vagas, esančias sklypo Zabieliškio k., Pelėdnagių sen., Kėdainių r. (kadastrinis Nr. 5350/0016:511, unikalus Nr. 4400-2307-8566) teritorijoje ir 600 m. atstumu nuo jos.

Informacijos šaltiniai: 1. Lietuvos upės (hidrografija ir nuotėkis), 2001;
2. Lietuvos teritorijos topografinis žemėlapis M1:50 000.
3. Lietuvos teritorijos topografinis žemėlapis M1:25 000 (1970 m. laida).

Darbo atlikimo terminas: Informacija pateikiama per 10 darbo dienų pasirašius sutartį.

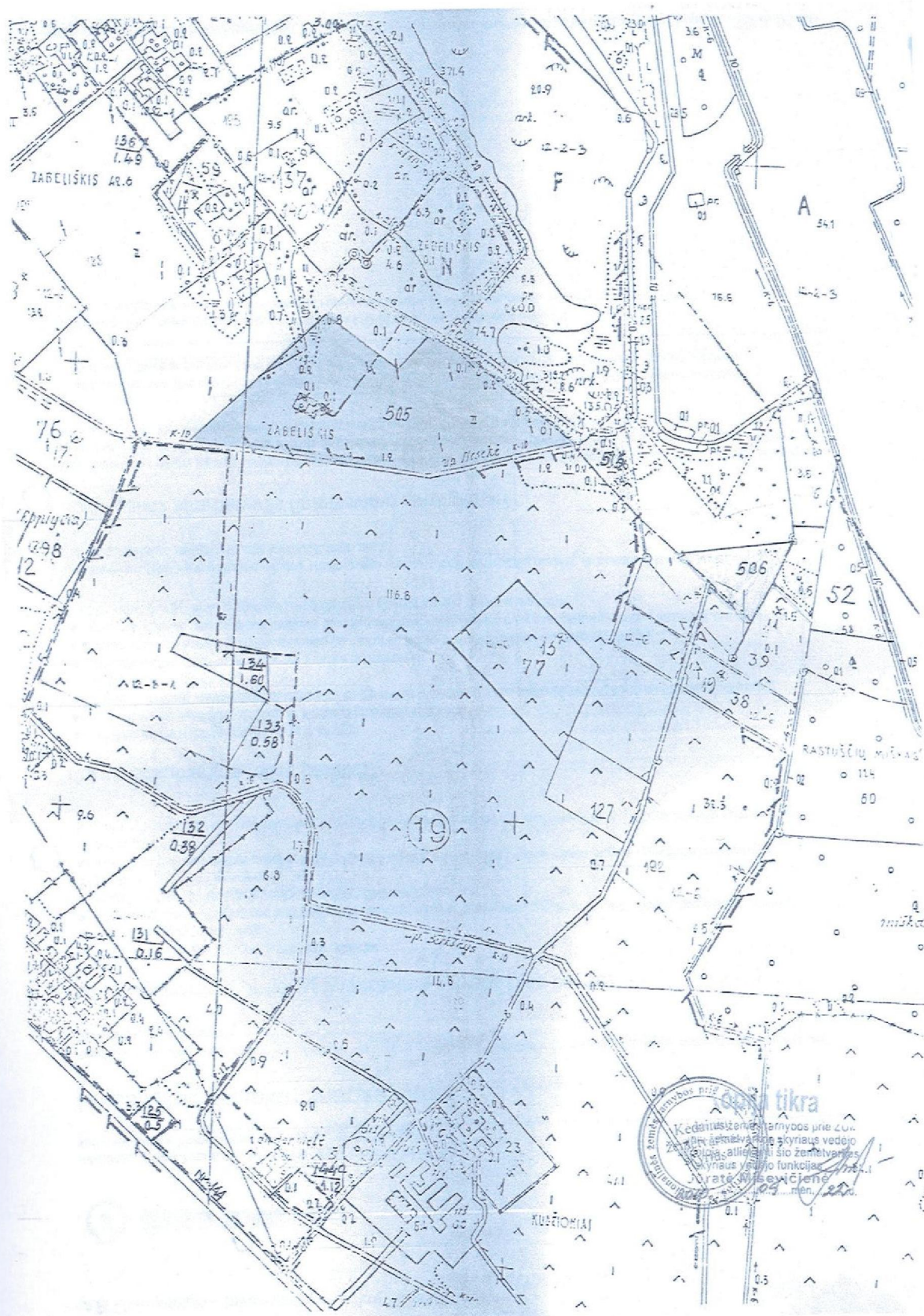
Dokumentacijos skaičius: 5 egz. lietuvių kalba.

Kiti reikalavimai: Užsakovas pateikia žemės sklypo planą.

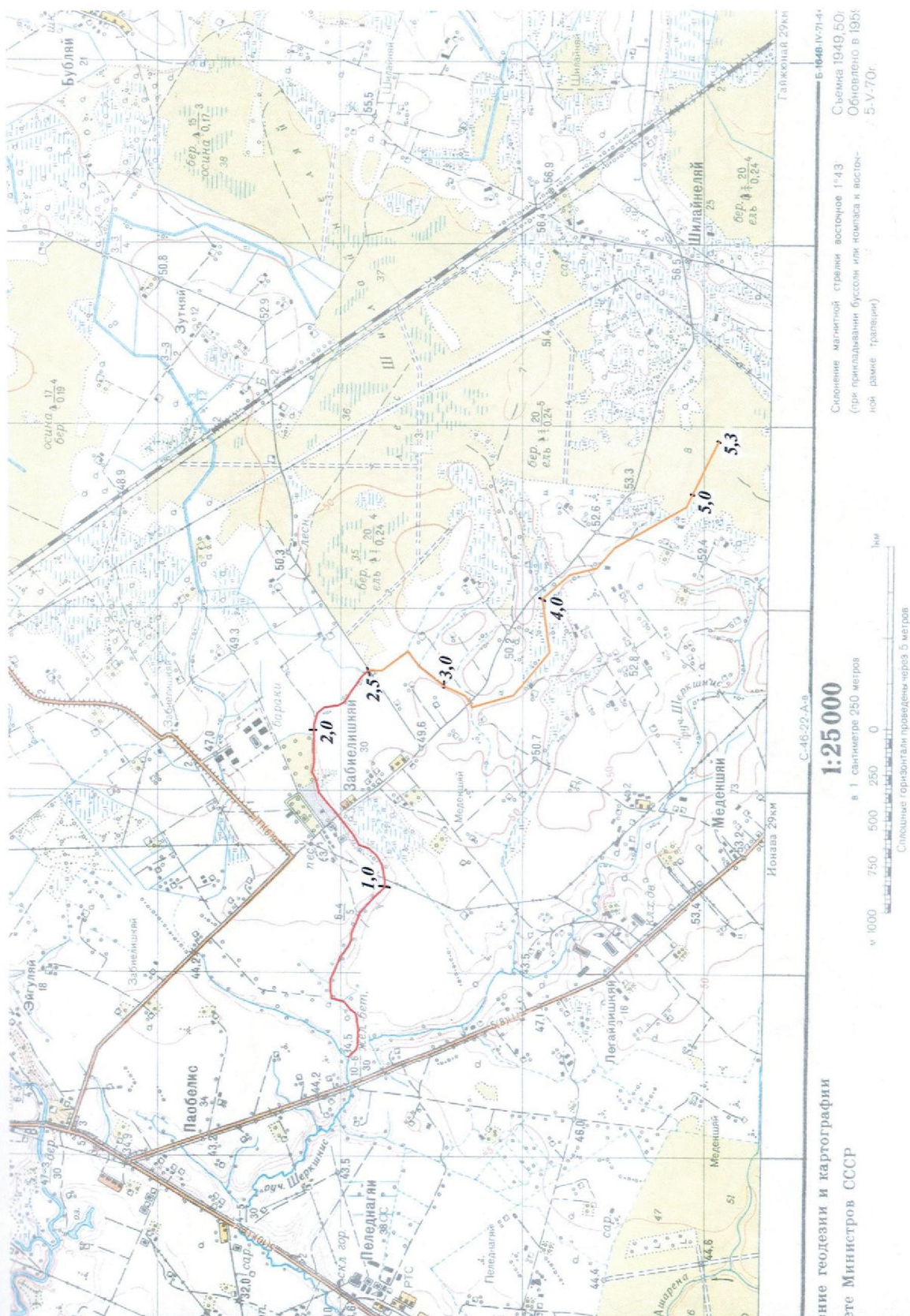
SUDERINTA

Lietuvos energetikos instituto
hidrologijos lab.vadovė

Jūratė Kriaučiūnienė

1 pav. Žemės sklypo vieta

3 pav. 1979 m. Nevėžio baseino hidrografinė schema M 1:100 000 [7]

1 lentelė. Šerkšnio upės baseino hidrografinio tinklo pokyčiai po melioracijos

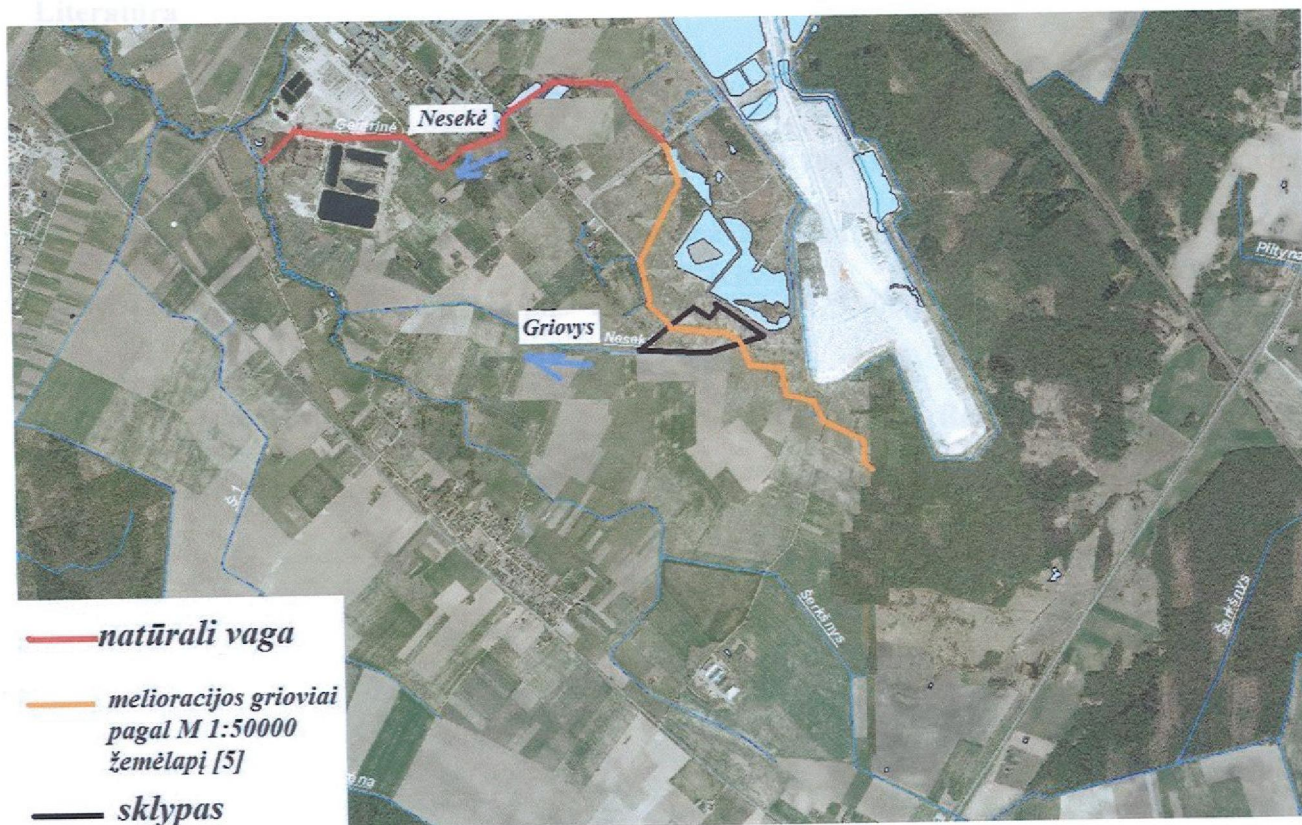
Upė	Laikotarpis	Upės ilgis, km	Baseino plotas, km ²	Baseino ploto pokytis, km ²	Literatūros šaltinis
Šerkšnys	iki melioracijos	14,0	27,3	–	[1]
	po melioracijos	13,7	34,6	+7,3	[2]
Nesekė	iki melioracijos	2,5	2,5	–	[1]
	po melioracijos	5,3	11,8	+9,3	[2]

Pastaba

Pažymėtina, kad kai kuriuose interneto žemėlapiuose yra klaidų. Šiuo atveju ties minėto sklypo pietų riba esantis melioracijos griovys (Šerkšnio upės dešinysis intakas) klaidingai pavadintas Nesekės vardu. Šiam melioracijos grioviui melioracijos metu priskirtas baseinas yra žymiai sumažintas nukreipiant nuotėkį į šiaurę magistraliniais grioviais į Nesekę. Tuo tarpu nesekė vadinama Gentrine.

IŠVADA: Užsakovo pateiktoje ištraukoje iš valstybės išperkamos ir neprivatizuojamos žemės plano (1 pav.) klaidingai pažymėta Nesekės upės vaga. Minėtame plane ir Kėdainių r. žemėlapyje Nesekės upe vadinamas melioracijos griovys, pietinėje pusėje besiribojantis su žemės sklypu (kadastrinis Nr. 5350/0016:511, unikalus Nr. 4400-2307-8566). Pažymėtina, kad tikroji Nesekės upės vaga žemėlapyje klaidingai vadinama Gentrine.

Atliktas tyrimas parodė, kad Nesekės natūrali upės vaga (4 pav.) yra nuo žiočių (0 km) iki 2,5 km. Aukščiau esantis griovys (nuo 2,5 km iki 5,3 km nuo žiočių) yra melioracijos metu iškastas magistralinis griovys. Prieš rengiant techninį projektą, melioracijos griovių tinklas turėtų būti patikslintas.

4 pav. Nesekės upės vaga. Žemėlapyje Nesekė vadinama Gentrine, o griovys pavadintas Neseke.

Literatūra

1. Lasinskas M., Macevičius J., Jablonskis J. Lietuvos TSR upių kadastras. V., 1959, I d, p. 212.
2. Gaigalis K., Jurgelevičienė I., Lasinskas M., Tautvydas A. Nevėžio, Dubysos, Mėtos ir Jūros baseinai. V. „Mokslas“, 1979, p. 178.
3. Gailiusis B., Jablonskis J., Kovalenkoviėnė M. Lietuvos upės. Hidrografija ir nuotėkis. Kaunas, Lietuvos energetikos institutas, 2001, p. 792.
4. Lietuvos teritorijos topografinis žemėlapis M 1:25 000. SSRS Ginkluotųjų pajėgų generalinis štabas, 1970.
5. Lietuvos Respublikos ortofoto žemėlapis M1:50 000.
6. Lietuvos teritorijos hidrografinė schema M1:300 000. Respublikinis vandens ūkio projektavimo institutas, 1959.
7. Lietuvos teritorijos hidrografinė schema M1:100 000, Nevėžio baseinas, FTEPI, 1979.